

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetheti csupán a kiadóhivatalban lehet B. Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a nyiltérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők

Hirdetési díja: három hasábos petit sor 5 kr. — Nagyobb és többszori hirdetések jutányosan csökkentenek.

Bélyeg minden belátásnál 30 kr.

Nyiltér garmond sor: 20 kr.

Munkás mozgalmak.

A megélhetési viszonyok, a fejlett közgazdasági érdekek, a naponként szaporodó gyári vállalatok mind egyre súlyosabbá teszik a magyar munkásnépnek is a megélhetését. Ez nem pusztán magyar baj, sőt hatványozott mérvben küzd az ellen a művelt Európa minden államában a munkásosztály és minél fejlettebb az ipar, annál inkább küzd a munkásosztály a megélhetési viszonyokkal. Az iparral foglalkozó államok gyári munkásai a lehető legsanyarubb helyzetbe jutnak, hogy ha valamely véletlen következtében egyes gyár, vagy több gyárak kénytelenek beszüntetni időközönként a munkát. Kereset nélkül marad a legtöbb munkás ilyenkor és az elkeseredés, a szükség kényszere, olyan gondolatokra és tettekre ragadják őket, melyek az éhségben és a kenyér-után való vágyban lelheti magyarázatát.

Ilyen éhezők és küzdők csoportjából alakulnak a szociálisták és kommunisták, a mindent felforgatók, a kik a tőkét támadják meg és a vagyont akarnák fölcsúszni. De hát akkor ki dolgoznék, ha mindenkinek volna elégséges vagyona, hogy megélhessen? Álpróféták még jobban felizgatják az elkeseredett tömeget és mindent rombolással fenyegető tervük terjed tovább-tovább. Hiszen éhezők és elégedetlen ember mindenütt akad.

A mindent felforgatók álprófétái Budapesten is izgatnak a munkások között, hogy az európai szociális mozgalmaknak legyenek támogatói. A május elsőjét akarták felhasználni arra, hogy ez általános munkásünnep alkalmával — a mikor szünetelnek a gyárak — minél több hívet szerezzenek felforgató tanáiknak.

Ez a törekvés azonban megtörtött a magyar munkásosztály komolyságán és házasszeretén, mert

a budapesti, nemzeti demokrata munkáspárt ülésében kimondta, hogy ő dolgozni akar továbbra is, nem pedig idegen vagyonnak a birhatásáért rajongni.

Örömmel jegyezzük ezeket föl. Munkásaink java ime férfiasan nyilatkozza, hogy a mi hazánkban a szociálista propagandának se életképes gyökere, se a szétburjánzásra tere nincs: fejlődő társadalmunk kereteiben a munkás jól megfér s érdekeit a többi osztályokkal közösen, rázkódtatások nélkül is érvényesítheti. E józan és szolid nézetek helyes politikai érzékre s a munkásnép valódi érdekének higgadt felismerésére vallanak.

Nem lep meg, hogy a magyar nép fiai ily józanul és értelmesen gondolkoznak. A magyar faj észjárása mindig egészséges volt s ellent tudott az állni ábrándos hittegetők szavának, idegen népboldogítók erőszakos elméleteinek. Vártuk, hogy a német forradalmi szociológia tanításai ellenében föl fogja vetni munkásaink lelkiismerete azt a kérdést, hogy mi áll hozzájuk közelebb: Magyarország fennállása, vagy a nemzetközi forradalom kötes diadala? S biztosra vettük, hogy a kérdésre a felelet ki fog törni csoportosan, tündetőleg a kozmopoliták felfogása ellen és az első bátor csoportok példáját követni fogja a nagy munkás-sokaság hazánkban.

Czim-kérdés.

Eltekintve attól, hogy miként cizmetteti magát valaki az ő hazánépe, vagy a hozzá bármely egyéb magánviszonyokban állók által, abba természetesen, avatkozni jogunk nincs; az azonban — 33b — oldalról közmegjegyzés tárgya volt már: milyen czim illette meg hivatalosan a hazánkbeli hitfelekezetek lelkészeit az első fokban? s a válasz rá akkép lön megadva, hogy az alapságnak (plebánosok, lelkészek, rabbik) legkompetensebb czime (ide értve a felszentelt, káplánokat is) a „tisztelendő” (Reverendus). A főtisztelendő czimet a római- és a görög-

catholikusok megadják ugyan az egyszerű plebánosoknak is, s a gyakorlat ezt általában érvényre emelte; (a mint hogy ez tulajdonképp nem is árt senkinek) ha azonban a logikai fokozatot vesszük, ennek alapján a főtisztelendő czim (Reverendissimus), mely a rom. catholikusoknál a bibornoki czimmal is egyenlően áll minden vallás felekezetbelieknek csak azokat illetné, a kik mint alsó fokú papok már esperesi vagy alesperesi akár valóságos akár csupán tisztelheteli czimmal vagy chez hasonló kitüntetéssel voltak egyházi hatóságuk által felruházva. Hogy azonban a jogereji szokást se tévesszük szemünk elől, az egyszerű falusi lelkészek czime: a káplánokétól az által volna megkülönböztethető, hogy a plebánosoknak ugy a magán életben, mint hivatalosan is megadandó lenne a „nagyon-tisztelendő” (Admodum reverendus) czim, a mielő az „gyöntetőség” kedvéért, minden felekezetbeli egyházi hatóságok által leendő megállapításával elenyészne egy szersmind a protestáns lelkészek irányában eddig használt megkülönböztető „tiszteltes” czimzés, a mely a fentebbi szerint szintén tisztelendő- és illetőleg nagyon-tisztelendő s esetleg főtisztelendőre változhat át; megjegyezvén, hogy miután a törvényhozás újabb időben a protestáns szuperintendenseknek megadta hivatalosan is a püspök czimet, s őket egyszersmind a főrendi-ház tagjai sorába iktatta, ennek kebleben pedig a „moltóságos” czim a jogereji szokás által szentesítve van, ugyanez a czim a két protestáns és unitárius püspök irányában sem vonható többé kétségbe. Ezek, ugy hiszem, olyan egyszerű dolgok, a melyek fölött lényegben eltérő nézetek nem igen keletkezhetnek; ezzel egyidejűleg azonban meg kell jegyeznem, hogy nemcsak helytelennek, de (bocsánat ösztönöségemért) kissé nyetségesnek is talalom a protestáns egyházak körében mind-inkább labra kapó azon szokást, mely szerint, ha a kerületi vagy esperességi gyűlés világi elnöke vagy egy-egy tekintélyesebb tagja véletlenül a nagyságos vagy moltóságos czimmal van felruházva, az egyházi (mintegy a lelkészek iránt hiányzó kellő czimzés kárpótlásául) szent az ily egyházi gyűlést is nagyságosnak vagy moltóságosnak nevezni; amiből folyólag, természetesen, nem maradna fenn egyéb, mint hogy ugyan azon gyűlés vagy convent, a benne ülő egy-egy excellentias ur kedvéért szintén az excellentias czimet vegye magára, hofott ugy a legregebb, mint a legújabb időkbeli elég példák van arra, hogy a testület czime, minis kétre az annak egyes tagjai által viselt czimekhez és hogy egyebet ne említsünk, ott van

TÁRCZA.

Balla Maris.

Uterán, terep virágot árult,
Illett rá karton, kek ruhaja.
„Királynő lesz, — mondák — belőle,
Tizenhat esztendő korára!”

Lett is belőle szép, sugarú lány,
Kis városunk legszebb virága.
S a merre járt, virágot árult,
Divatos, szép selyem ruhába.

... Az anyjának más vett koporót,
S ő egyre ugj járt, mint a páva.
Ugy is fogták ki a Tiszából,
Divatos, szép selyem ruhába!

Szabolcska Mihály.

Genfi levél.

Genf, 1891. április 24-én.

Genfet virágozó kereskedelme s ipara a francia Svajcz legjelentékenyebb városává teszi, szerencsés fekvése pedig, mely Dumas Sándor szerint, Nápoly után leginkább bővelkedik a természet pazar szépségeiben, a turisták egyik legkedvezenebb tartózkodási helyére emelte Európában. De nem csak a jelenben, a múltban is nevezetes szerepet játszott Genf a tudomány és szépművészetek történelmében, hisz ebben a városban fejtette ki Calvin reformátori tevékenységét, itt született és működött nagyrészt, hogy többet ne említsék — Jean Jacques Rousseau, itt Madame de Staël, a szellemes francia írónő.

Genfnek francia ajku lakossága leány, csak természetes, hogy párisi szokások, életmód s divat uralkodnak, szóval igyekeznek utánózni a nagy francia metropolist, mert hiába — Párisnak nagy a varázsa. A boulevardok s quai-ek élénkisége, a járókelők tarka-barkasága, a fantasztikus alakú fogatok és járművek, a lovasok és kerékpárosok tömege; a repülő bazarosok, kik nagy fénhangon kínálják és dicsérik árucikkeiket, ki nem feleltve a „párisi” jelzőt, az „újsághordók” árulók kiabálása, kik egymást tul léfiztálva idégetnek egész cikliket lapjaikból: „Szenczáczios rablógyilkosság”, „Vörös szerelmi dráma”, „Vakmerő betörés”, vagy pedig furesábbnál furesabb, utazási módok Páristól-Moskváig, mert ez most időszerű, emlékeztetnek némiképp a francia főváros utcai életére.

A francia, megjegyzendő, sok újságot olvas, (Genfben is mintegy 40 utas jelenik meg) s még többet po-

litizál mint a magyar, nem jöhet össze két fraeczia a nélkül, hogy a szent „revanche” eszméjét pro és contra meg ne vitassák, s hogy Berlin falaira — gondolathat legalább — fel ne tűzze a büszke francia lobogót, s hogy Berlinben a brandenburgi kapu előtt emelkedő „Siegesdenkmal”-t, melyet részben az 1870–71. háboruban elfogott francia ágyuk díszítenek, a földdel egyenlővé ne tegye. Különben a svajcezi francia kedélyes, vig nép s érti a trefát, csak hazafias büszkeségében ne legyen megbántva; szerfelett büszke pedig a svajcezi az ő „nemzeti” hadseregére, melyet dehonestálni nem szabad, melyet minden alkalommal nagy entuziaszmussal dícsőit, fejtegetve annak rendkívül fontos szerepét a közelebb kiütlendő világháborúban. — Svajczban ugyanis nincs állandó hadsereg, csupán nemzetőrökből, kik évenként 3—6 heti gyakorlatra hívhatók be, áll ez az armádia, a melyre a svajcezi oly büszke. No de szó ami szó, nem fér gáncs ehez a vitéz hadsereghez, meg mutatta az, válságos időkben, mindannyiszor, hogy hegyeibe vissza vonulva, mire képes. Ők egy Napóleont tartóztattak fel utjában!

A francziák, mint az már régi dolog, igen rokonszenveznek a magyarokkal, (s így e tekintetben sem lehet panaszkodni). A napokban egy estélyen a „Gil Blas” jelenleg itt időző egyik munkatársával volt alkalmam megismerkedni, ki midőn megtudta, hogy magyar vagyok, felelték megörült, mert, mint mondá, ő is magyar volt ama francia társaságnak, mely 1885-ben Budapesten az országos kiállítás megtekintése, s mindég szívesen emlékszik vissza az ott töltött napokra. Látható érdeklődéssel kördezősködött hazánk viszonyai felől s nagy figyelemmel kísérté fejtegetéseimet fővárosunk rohamos emelkedéséről, közjogi állásunkról Auszriával szemben, hazánk erőteljes kereskedelmi politikájáról, a zóna tarifáról, a Monarchia keleti aspirációiról stb. Két három szót tudott magyarul is még pedig abból a notából, hogy „Eszik eső, zörög a nád, a haraszt”, mert ez a nóta felszett neki legjobban mind azok közt, a miiket a cigányektól (les zigans) játszi hallott. Unsólására kénytelen voltam a notát néhányszor elfűtyülni neki, mi — nem igen leány muskalis — csak számtalan gixer áran sikerült.

Genföt Európa „gyöngy”-évé a hasonnevű tó teszi, mely nyugodt iflettéssággal hőmpolyog az Alpoktól el a Juráig. A mi Balatonunk nagyobbá valamivel, természet szépségek dolgában sem áll nagyon hátrább a genfi tónál, de szebbé teszi ezt az emberi művészet, mely a természet versenyébe igyekszik a tó es környékének kellemes emelvényei. 18 a legnagyobb ártorttal berendezett gőzhajó szeli a tó habját, eszközölve a személyi szállítást, addig a Balatonon csupán három.

A Bécs felől jövő utas néhány állomással Lausanne előtt pillantja meg először a tavat, hogy aztan engeszt Genfig gyönyörködhesse benne. Es mily látvány! mily szinpompa! még az a francia, ki már annyira megszokhatta ezt a panorámát, ide érve, még az sem állhatja meg, hogy felne kiáltson: T'est superbe! T'est magnifique! Valóban gyönyörű! a teljes fényvel ragyogó déli nap sugarával lecselkedő habokról a hegyek óriására, continuous legmagasabb csúcsára, a Mont Blanc-ra téved, az e képpel betelni nem tud szem, jobbra pedig a feltékeynységtől fehér Jura tekint fel hatalmas riválisára.

A nagyobb kikötőkben, mint a genfiben és lausan-niban, az a zsvaj, az a sürgös forgás, a matrózok harsány kiáltása, az utazók tolongása a munkások egymást birtató szava, a száz meg száz kisebb, nagyobb csónak; a cantonok különböző színű zászlóival díszített neherkes vífőrlások árchoz érdeje, a moltóságosan püfögő gőzhajók zakatolása, ez az életkép és a változatosság, egy olyan tengeri kikötő benyomását teszi az emberre, hol a világ minden tájáról futnak össze hajók.

A város a hasonnevű tó legdélnyugatibb nyulányá mellett a Rhône folyó mindket partján terül el, a két part között öt hid tartja fel az összeköttetést, ez öt hid közül a 200 méter hosszú Mont Blanc hid a leginposánsabb. A „pont des Bergues”-től nem messze van a Rousseau sziget, melyen Rousseau-nak bronz szobra látható; a világyvűlő philosophus szellemének volt eleget tehetni a városi tanács; midőn annak szobrát, mintegy az emberi társadalomból kiszakított területre — egy szigetre helyezte, melynek most leggyakrabbi látogatói a lomha hattyúk, vagy egy-egy eltévedt sirály.

Mint a nyugati városok általában, ugy Genf is bővelkedik szép középületekben, emlékejelekben s szobrokban, mely utóbbiak közül említésre méltó az Unio szobra a „Jardin anglais”-ban, két hatalmas női alak; Helvétia tartja magához ölelve Genfét; hirdette Genf cantonnak a svajcei confederatiohoz 1814-ben történt csatlakozását.

A díszesen berendezett hotelek, a kitűnő karbon tartott árnyas parkok, platán és vadgesztenyefa sötányakkal, a sötá hangversenyek, a változatos kirándulások, a hegyekhe, az Alpokékre, a Jurába, kis és nagy Salève; a csónakázások a tavon, a ragatta és lövőversenyek, a croussellek, a lawn tennis és a baccarat, sával mindén, mi az idegenre nézve az itt tartózkodást kellemessé teheti, Genfben mindaz feltalálható. A fontos természet, a város és republica bálos tanácsa tehát lehetőleg cöntrá, kedveise tették e helyet, hanem hej! — azért ... de a svajem csak azt mondja jobb otthon.

II. Fáy Albert.

a királyi tábla, melynek tagjai egyenként nagyságosok, elnöke pedig (ha magasabb címre nincsen) legalább melleslegos; s még sem jutott soha senkinek eszébe a kir. tábla „tekintetes” címét méltóságra vagy nagyméltóságra átválttatni akardi, valamint a képviselőházban ülő excellenciásoknak sem derogál az egyszerűen „tisztelt ház” nevezett parlament tagjaiként szerepelniök. Ha valaki más véleményben van, töröm, de egyébként maradok a magamé mellett.

Pajor István.

A „Nógrádvármegyei Múzeum-Társulat” érdekeiben következő felhívás bocsátott ki:

„A múlt idők történelmi becsü emléktárgyai, feltékenyen őrzött kincsei minden nemzetnek. Kincsek, mert az ősek iránti kegyelet érzete, szemleletük által az utódokban mindjebbn felmelegszik, s tápot nyer a hazafias lelkesedés tüze, a nemzeti törekvések ezen legtisztább eltetője.

Történelmében ismeri meg a nemzet közművelődése fejlődésének fokozatait; tanulmányozást nyer ehez, az utódokra származott, s a kor helyegét magukon viselő emléktárgyakban; mert nemcsak a kegyelet érzés ápolói lehetnek azok, de közművelődési, néprajzi s egyéb szempontból is, a tudásra, művészre, iparosra egyaránt érdeklél birhatnak. Ily tárgyak felkutatását, rendszeres egybegyűjtését, s majdan tárlat keretében közszemlére tételét tűzte ki czélul vármegyénk értelmiségének már is jelentékeny része, midőn folyó évi márczius hó 15-ik napján „Nógrádvármegyei Múzeum-Társulat” czime alatt, társulattá alakulását közlekedéssel hozott határozatával kimondotta.

Hazánk történetében vármegyénknek mindenkor jelentékeny osztályrészt jutott; a haza jó és balsorsát egyaránt osztotta. Egykoron a tatárjárás pusztításait és kegyetlenségeit szenvedte, egy évszázaddal tovább török uralkodás alatt nyugott, majd színhelyévé vált II. Rákóczy Ferenc vitéz serege küzdelmének, s utóbb a szabadságharcunk elnyomására beözönlött orosz csapatok garázdálkodásának. Rombban heverő várai nagy száma, középkori urainak hatalmát hirdeti, s harezias idők lefolyásáról tesz tanúságot. Mennyi oly ereklyétárgyat birhatunk ezen időkből, melyek első sorban vármegyénket érdekelvén, legmegfelelőbb elhelyezésüket Múzeumban nyerhetnek.

Amde társulatunk törekvéseinek a kívánt sikere csak akkor tekinthető biztosítottak, ha czéljai kiviteleben vármegyénk értelmiségének meleg pártolásával találkozunk. A társulatban való közreműködés szolgáltatja hozzá első sorban a szükséges eszközöket, melyek biztosítása tekintetéből — alakuló közgyűlésünk megbízása folytán, — tisztelettel nyújtom a jelen felhívást, a tagok kötelezett-ségének megismertetésére szolgáló alapszabálykivonat s aláírási ível kapcsolathán, társulatunk eddigi tagjainak kezébe, hogy hazafias buzgalomból, társulatunknak minél több új tagot megnyerni, s az aláírási ívet, lehetőleg f. évi június hó 30-ik napjáig, társulati titkárnk: N. Nagy Mihály vármegyei első aljegyző, tiszteletbeli főjegyző ur kezéhez juttatni sziveskedjenek.

B-Gyarmaton, 1891. évi április hó 20-án.

Hazafias üdvözléssel
Schlossky János,
„Nógrádvármegyei Múzeum-Társulat”
előnöke.

A szépítési és köztisztasági bizottság figyelmébe.

Városunk előjáróságának egyik dícsőrekes intézkedéseül kell azon tényt elismernünk, mely szerint gondoskodott, hogy a belváros néhány legesimesabb utcája hazánk egynevelű legjelentékenyebb fiainak nevével díszeljen. Így a Deák- és Madách-utczákon kívül van Teleki- és Kossuth-utczánk, s e kettőnek összeszőgellésénél az evang templom előtti tér újabb időben a Kossuth-tér büszke nevet kapta. Amde a tisztelt keresztapák nem gondoskodtak arról, hogy eme tér és utcák egyszersmind a nevűket viselő nagy férfiak iránt tartozó kegyeletben legalább annyira részesíttessenek, hogy rajtuk, különösen a két utca egybeszőgellésével keresztül hatoló jámbor utas az ott permanenter uralgó sár és piszok felett megne botrányozhassék. Már pedig eme kedvetlen érzéstől senki se szabadulhat, a ki a szűgyi-utca sarkától jövet akár ezen sarkokházi kerítése mellett a Ruttkayné háza sarkáig, akár a Kossuth-térre a Haczko korema irányában a heti és országos vásárok sátoros-népe által otthagyt szalmával, meg mindenféle bulladekokkal vegyest péppé gyúrt sár-tömegeken végig gázolni kénytelen, úgy hogy nagy hazánk-fának nevével jelölt eme tér, inkább a szemét domb, mint a Kossuth vagy templomter névét érdemelne meg. A Szabó-ház és a Haczko (Streisinger) beltelek kerítése másik végén pedig az ott tanuló heti és kivált országos-vásárok alatt minden közlekedést teljesen elzáró sátorosok és egyéb jövevények lovai, kivált a nyári hőségekben oly büzt terjesztenek és a lelkes Teleki László nevével elnevezett utcát oly trágya fészekké degradálják, a mely nemcsak szépítészeti, hanem egészségügyi szempontból sem volna megtűrhető. Felkérjük ennél fogva a városi tisztelt előjáróságot, hogy épen az ő tevékenysége folytán minden irányban szépülő városunk egyik előkelő pontján stagnáló eme személt foltot mielőbbi eltávolítását sürős gondjai közé számítani ne terheltessek. Hát a hazák elől kijáratott folt mikor fognak ők alkal helyettesíteni? Vagy feleli a t. előjáróság, hogy majus hóban vagyunk?

Dengeleg, 1891. április hó 30.

Községünk képviselőtestülete úgy az idén, mint tavaly is kiváló lelki megnyugvásban részesült; amennyiben f. évi április hó 2-én tartott községi számadások

megvizsgálásánál örvendetes tudomásul vette, miszerint a község lakosai múlt és deczenber hó végeig minden néven nevezendő adójukat úgy állami mint megyei s községi terheknek a legutolsó krajczárig annélkül rótták le, hogy végrehajtás csak egy esetben is, — mi 25 évi illetélem alatt tudtommal soha nem is történt, — fogamatosítottak volna. Igaz, hogy a köteleesség hű teljesítése voltaképen nem érdem, de a mai világban a mostani súlyos körülmények között, mégis kiválólag arról tanús-kodik, hogy az illető lakosságban a községi iránti kötelezőtlenség felette vélenk s megérdemli, hogy tágabb körben is dícsőreleg felemlíttessék. A jó példának kitün-tetése mindenkor a maga helyén van. S itt el nem mellőzhetem, hogy az elismerés palmarágát ne nyújtsam úgy a bíró Madoniczki György s adósodó Krekács Már-tonnak s tán első helyen Burján István körjegyző urunk-nak, kik e szép s igazán örvendetes sikert évről-évre szorgalmuk, de amellett humanus s kitűnő tapintatos-ságuk által előmozdítják s eszközlik. A sok mindentűnben hangzó panaszok közepette mertne szólna meg néha nemű dícsőreleg is. S én azzal a reménnyel biztatom magamat, hogy tek. szerkesztő úr szívesen helyet szorít becses lapjában ezen igénytelen soraimnak, melyeket azon szinte nem kevésbé örvendetes jelentéssel zárok, hogy ami dengelegi lakosságunk az utóbbi két évtizedben annyira halad a magyarsodásban, hogy a legutóbb meg-ejtett népszámláláskor fehér holló gyanánt jelentkezett egy-két lakos, aki magyarul ne tudna. Hazafias üdvözléssel
Kiváló tisztelője

Wallentiny Samu,

dengelegi ev. lelkész s megyei
bizottsági tag.

Tót lapszemle. A Pozsonyban április hó 15-én tartott dunáninneni egyházkerületi gyűlésről írt czikkében a tóce-szentmártoni Nádorúe Noviny 45. IV.—18. dicéretékkel hal-mozza el a Mudronypártot, mely az ev. egyházban a jog védel-mére kelt. A czikkirő kikél a zsinat ellen, melynek világi és nem egyházi czélokot vet szemre. A czikknek ez ügyre vo-natkozó része így hangzik: A zsinatisták czéljaikat nem is lep-lezik, sőt ok azt se titkolják, hogy az ev. népet meg akarják fosztani vallásától, szimbolizmusától, istentiszteletétől, melyek által az azadokon át fentartott. Ez nem túlzás. Mert már előre hirdetik, hogy a jövő luteranus és kálmista zsinat részesei Budapestre a zsinatmegnyitást előt közös isteni tiszteletre gyűl-nék össze. Kiköz a loláb az unitikus tájár alól. Mindamellett azonban nem kell felni sem a családtektől sem a fenyegetések-től: Lehetőség, hogy a három kerület zsinatja letiporva az összes bekegyezéseket, az összes törvényeket és dekrétum-okat, az egész kerületi autonómiát, erőszakossággal határozatait a mi dunáninneni kerületünkben is végrehajtja, mely kerületre azok törvényesen nem vonatkozhatnak. Lehet egés az a hallat-lan dolog is. Lehetőség, hogy azokat, akik hők, kezdik az iskolákból és templomokból elűzni! Egy azonban bizonyos: a pozsonyi kerületgyűlésen megvédelmezett s konstatáltatott a jog az ideálisan buzgó, lelkes férfiak nem nagy, de heroikus csoportja által! Ők mind végig kitartanak!

A tót evangélikusok és a zsinat. Töröz-Szentmártonban álnév alatt egy 64 lapra terjedő rópirat jelent meg ilyen cím alatt: „Mi történik a magyar-oroszági ág. hitv. evangélikus egyházban? A rópirat ma-gyarazgatja miért nem fog a dunáninneni egyházkerület az ev. zsinaton részt venni. Azt mondja azért, mert az ev. zsinaton tönkre akarnak tenni a tótokat az ev. egyházban. A többi egyházkerületek tót egyházainak azt a tanácsot adja a rópirat, hogy mint az apostol mondja „inkább illik engedelmeskedni az Istennek mint embereknek”. Az ártvai és lipői esperesség már elhatározta legközelebb tartott gyűlésén, hogy magát az ev. zsinaton nem képviselteti.

Az újvidéki „Nase Doba” a közigazgatás államo-sítása mellett tör landzást, s üdvözlő az előterjesztett ja-vaslatot, mely sok traditiót temet ugyan sirba, de refor-málni fogja államunkat, megszilárdítja municipális im-már túlszárnyalt viszonyainkat, és vezetve autonómia-liaknak és visszaéléseknek, melyek közigazgatásunkat kompromittálták, s a miket báró Semnyey annak idejé-ben jellemzőleg nevezett el ázsiai állapotoknak”. Neve-zett lap leírja a közigazgatási bizottság tárgyalásait, örvendetesen emlékeztet meg az államosítás híveinek nyil-latkozatairól. Érinti Kossuth kedvezőtlen kritikáját is az államosítás felől; hozzá teszi azonban, hogy ezen önkén-tes nagy számúított egészen más papaszemeken át nézi és látja a mi állapotainkat, mint mi itthon valóságban. Mo-numentális munkát ak nevezí végül az újvidéki szerb „Nase Doba” a közigazgatás reformálását, mely Szapary gróf miniszterelnöknek nevére épen úgy megörökítendő, mint ahogy a magyar vasúti politika megörökítette Baross mi-niszternek a nevére.

Belföldi szerb lapszemle. Az újvidéki „Branki” „Magyarország a valóton” felirattal czikkében az államosításról írva, azt feltételezi elíteli és sajnálja, hogy a magyarok oly könnyedén és hamarosan készülnék lemondani a dícsőreleg-műről, a szabadság védelméről, nem gondolva meg, hogy midőn egy „alkotmányos centralizációs államot” alkotnak, egy-uttal Magyarország szabadságának assák meg a sírját. Kossuth is, az egykori eubusista, de ma már tapasztalatokból fogva a legöregebb és legzárdaagabb magyar, feltételezi palatát tor a közigazgatás államosítása fölött s annak behozatálában a leg-veszedelmesebb reakció korszakának beköszönteit látja. A nem magyar nemzetiségeket legkevésbé sejtja ez az államosítás, mert azzal a kímélővási törvénnyel megkezdett magyarsítás fog betetőzött. A gyermekeknek kezdik, s a nagyokan végzik. Az autonóm municipális rendszer, melynek Magyarország alkotmányos szabadságát köszönheti, s melyhez a többi nemma-gyar nemzetiségek is szeretőttel s odaadással ragaszkodnak, véget ér, s beköszönt az az aera, mely a szabad polgárról ur-szágot centralizációs államná alakítja át. Ami lassák Magyar-szág jelenlegi „elnyakított” államisága, hogy világ és kóborjak az országot, midőn kimondják, hogy Magyarország dícső múlt-jából semmit nem vesznek át a jövő Magyarország számára!

Hirek és különfélek.

B-Gyarmat rendezett-tanácsú városná álla-kitása iránt a felterjesztendő kérvényt eddig már a tör-vényben kívánt többség aláírta: a lakosság szíve-jára sietett tanúsítani, dokumentálni a városi jelleg, s in- ezzel egyértelmű a haladás iránti őszinte törekvéset; jó példával előmentek a virilisták és az egynevezett interlo-gentiához tartozó osztály, de az iparos polgári elem sem maradt hátra, sőt a földműves gazdák töme is aláírta a kérvényt. E tárgyban a városképviselettestülete legközelebbi rendkívüli közgyűlést fog tartani, amidőn is lapunk a kérvényt egész terjedé, valamint az aláírók névsorát is közölni fogja.

Főispán úr öneltonága főispáni jog- és hatá-s-körénél fogva. — Rákóczy István nógrádjárási szolgabíró a b-gyarmati járásba, — Plachy István b-gyarmatjárási szolgabíró a fuleki járásba és Szontagh Antal fulek-járási szolgabíró a nógrádi járásba helyezte át.

Kinevezés. Minket is közlekedéssel érdekel, hogy Pongrácz Jenő, Pongrácz Lajos Hontvármegye nyugalma-zott alispánjának kitűnő képzettségű fia s veszprémi kir. ügyész, a debreczeni kir. táblához helyettes kir. főügyész-nek neveztetett ki.

Esküvő. Szent-Ivány József, Szent-Ivány Farkasnak fia Apezzől, április 27-én vezette oltárhoz B-Berinkében Moesáry Sarolta úrhölgyet. Az esketést lelkes beszéd kíséretében, Srenker Andor b-berinkei lelkész vezette. A fényes lakoma után az ifjú házaspár Bécsbe, innét Olasz-houba utazott. — Aldás szép frigyekre!

A senior gyász. Balassa-Gyarmat községe min-dig sietett örvendni, ha a mi senior gróf Zichy Ferencz kir. főtanácsmester úr családjában örömhír merült fel: ég úgy őszinte részvéttel adózik, midőn a család gyászol. Kegyelete, enlittjük meg tehát, hogy Fiumében, melynek kormányzója grf Zichy Ágost úr a senior fia, április 18-án, mint évfordulati na-pon, az ottani székesegyházban dr. Sandorffy főgymnasium hitman gyászmisét szolgáltatott az 1883. április 18-án a Vati-káni épületben elhunyt grf Zichy Ferencz — a senior legifjabb fia — egyedüli apát, pápai praefátus és kamarás, Ferencz Jo-zsef-rend commendátora, a theologia és egyházjog tudorának emlékeért. Az Istenben boldogult egyike volt hazánk kiváló egyházi alakjainak, ki előtt — fiatalága dacára — tisztelet-tel hajolt meg a külföld is, jeles tulajdoniért a bibornoki kar-nál körkélveitásban állott, különösen pedig a pápa melá-nyolta és becsülte nagyra fiatal praefátusának tehetségeit, példanyzerű jellemét betegsége alatt meglátogatta őt és el-bíránytakor fájdalommalan megíratta. Ha tehát hazánkban is nagy kárára oly korán elvesztettük őt, a nagyrabívatottat, emléke-örizük meg kegyelettel és ooztozzunk a senior gróf úr és családja méltó fájdalmaiban.

Losoncz város képviselettestülete az áprl hó 22-én tartott rendkívüli közgyűlésén három nevezetes határozattal örökítette meg nevét; ezek közül első helyen érdemlő felemlítést azon tény, hogy miniat az ügy elő-zőleg a többi érdekelt felek részéről teljesen tisztába hoz-zatott, részéről is szentesítette Losoncz-Tugárnak, L-Kis-talunak és Fabianka pusztának Losonczczal való egyesü-lését; mely a községneknek eleget tevő törekvéséhez Losoncznak már tavaly is szerencsét kívántunk. Elhata-rozta a képv. testület továbbá, hogy a város kebelében megalapított s ez évelő évke működését már meg is kezdett, államilag segélyezett polgári leányiskola számára, a követelményének megfelelő iskolaépület emelése szem-pontjából 26.792 frt 10 krt szavazott meg, illetőleg ily összegben az építést vállalkozónak kiadta; végül ugyan- csak a Losonczon létesítendő polgári fiúiskolára igény tel-ket és 10.000 frt-alapítványt ajánlott fel, jót tudván, hogy főleg a szellemi befektetés képez oly tőket, mely a váro-sok érdekeiben gazdagodó kamatoz.

Községi és körjegyzői szigorlat fog tartatni f. hó 14. és 15-én B-Gyarmaton a vármegyei ház kister-mében oly képen, hogy az első nap d. e. 9 óráján az írásbeli, következő nap d. e. 10 óráján pedig a szóbeli vizsgálat veendő kezdődöt. A résztvevni szándékosok a szigorlat határidejét megelőzőleg tartoznak kérvényükhöz es-satolt hiteles okmányokkal beigazolni az 1883. évi f. t. sz. 6-ik §-ában előírt kellékeket; képesítés esetén a bizo-nyítványra szükséges 1 ftes helyegen kívül a jegyzői nyugdíjintézeti alapra 5 ftt magukkal hozandó.

Egyházlátogatás. Laszkáry Gyula úr, a nógrádi ev. esperesség felügyelője, midőn ezen fontos bizalmi ál-lását elfoglalta, programbeszédjében ígéretet tett arra nézve, hogy amit eddig a felügyelő urak nem igen tettek meg, személyesen fogja meglátogatni az egyházakat, hogy azoknak belügyeiről, egyházi és iskolai dolgairól tájeko-ztatást szerezheszen magának. A felügyelő úr programját híven és lelkiismeretesen megtartandó, legközelebb — Simko Frigyes alesperes úr társaságában a vármegye felső részének több egyházait látogatta meg. A felügyelőt min-denféle övaczékokkal fogadták. Laszkáry úr a szerzett ta-pasztalatokat későbből az illető egyházak javára fel fogja használni, s így ezen egyházlátogatások igen has-tosak és az egyházakra nézve áldások lehetnek.

A hűskérdés B-Gyarmaton is aköttá kezd válni. Az alispán által elrendelt első próbavizgás megtörtént. A próbavizgásra az áprl hó 27-ki vasárnap, a szolgabíró, a város bizalmi kiküldöttjei és az állatorvosok pár órárt vásároltak, párját 235 ftt, és két szep tehenet 205 ftté l. A próbavizgásra yett marhák húsának kilója átlag 51 és fel krba került, a költségek leszámlításával. — A mestá-rok tehát ezen körülményt fel fogják használni arra, hogy az alispánhoz újabbban folyamodjanak a húsár eme-lése iránt. Nem tudjuk, hogy a hatósági községi antly eljárást követtek a marhák vásárlásánál, de a köröség érdekeiben köteleességünk annak adni kifejezést, hogy az a lehetetlenséggel határos, miszerint B-Gyarmaton egy kilo hús ára 51 és fel krba kerülhetne! Itt akár a vé-telnél, akár a költségek felszámlításánál oly kardundis hi-bának kellett előfordulnia, mely alkalmas lenne arra, hogy az szigorúan megvizsgáltassék. Nem tagadható, hogy

a húsarak a tavaszi mezei munka és különösen a porosztárszerződésnek kitatásba helyezett kedvező megoldása folytán mindentől emelkedtek; így pl. Losonczen a hús kilója 48 kr., Váczen 46 kr., Ipolyváron 44 kr., hogy tovább vidéket is említsünk. Nyíregyházán (próbavágatás alapján) 46 kr.; de hogy B-Gyarmaton a hús ára oly magasra lehetne felemelkedhet, az elképzelhetetlen. — Azon húsok a kilója, a mit a b-gyarmati mészárosok, a rendészeti hatóság gyámoltalansága folytán mostanában kimernek, nem 12 krt ér meg, de szigorú bírságot érdemel! Figyelmebe hoztuk ezt az alispánnak, aki ezen ügyben is a mészárosok ellen a legnagyobb szigorral jár el. Mészárosaink túlkapasainak mindaddig, míg a köztük lévő kárt fel nem bomlik, s míg az egészséges concurrentia nem érvényesül, határt szabni nem lehet. Ennek egyedül az lenne a módja, hogy a közönség csoportosulna s a vidéki mészárosoknál szerezne be hússzárságot.

A b-gyarmati népbank a nógrádvármegyei múzeum-társulat 100 frtos alapító tagjává lett.

Gyászrovat. Manóssy Alajos b-gyarmati építész polgártársunkat súlyos csapással látogatta meg az Isten. Ugyanis szeretett édes anyját, özv. Manóssy Istvánné szül. Zimányi Rozáliát, aki öreg napjait fia mellett töltö, kiszolgáltatta az elők sorából. Az agg matrona 86 évet élt. — Temetése április hó 29-én nagy részvét mellett ment végbe. Legyen áldott emléke. — Losonczen Gellén Lajos, a város egyik tisztelt polgára április hó 19-én 77 éves korában elhunyt. Nyugodjék békében!

Szőlőszeti tanfolyam. Az utolsó hét három első napján a Nógrádmegyei Gazdasági Egyesület balassa-gyarmati minta szőlő-telepe rövidre vont, de felettébb hasznos tanfolyam színhelyéül szolgált, amennyiben Tuss Antal m. kir. szőlőszeti és borászati vándortanító itt előadást tartott és gyakorlati útmutatást nyújtott a vármegye bortermelésével foglalkozó vidékeiről hivatalos uton behívott néptanítóknak a fába oltás és szemzés helyes módszereiről. Több mint 25 ily tanító s 5 vinezellér vett részt az oktatásban, akik aztán a harmadik napon mindannyian próbatízsgat is tettek, s a legkitünőbbek a nm. miniszteriumtól, valamint a vármegyei gazdasági egyesülettől is arany és ezüst pénz s egyéb jutalmakban részesítettek, sőt adomány nélkül — tekintve a tanítók buzgalmát, egy sem távozott haza s ha mást nem kapott, egy-egy tucsat kitűnő házi szárnyas, fajbaromfi tojást, hogy a nép aztán ezek tenyésztésére is szoktattassék. Elismeréssel kell tehát adoznunk Seitovszky János alispán úr, mint a gazd. egyeslet második elnöke és Fáy Árpád úr, mint ugyanezen egyeslet ügybuzgó titkárnak, akik e tanfolyam ily mód és berendezés melletti megtartására gondoltak s az egyeslet telepen a tanfolyam tartama alatt is mindennap megjelentek. A vidéki tanítók urak itt időzésük alatt magánházak szívesen látott vendégei valának, valamint a vándortanító úr is, akinek Debrecezeny Márton polg. iskolai tanár úr ajánlotta fel vendégszerető lakását. Május hó vége felé újból eljön B-Gyarmatra Tuss Antal úr, amikor aztán az ugynevezett zöldoltás fogásaiból fog tartani oktatást, melyen nő-pályázók is résztvehetnek. Végül megjegyezzük, hogy ezúttal a 25 tanító közül az első pályadíjat Csiffáry Kálmán óvári s a másodikat Borbás N. kisterennei tanítók nyerték el.

A 48-as honvédek nagy légiója 29 ezerre apadt le, ezek közül vármegyénkben 220 az élő 48-as hősök száma.

A posta és távirtdahivatalok által magánfeleknek adható felvilágosítások tárgyában a nm. m. kir. kereskedelemügyi minister 21.363 sz. a. következő körrendeletet hozott ki. Tapasztaltam, hogy hírlapszerkesztőségek, pénzintézetek, egyesületek, ügynökök, kereskedők és más magán felek a posta és távirtdahivataloktól bizonyos egyének hitelképességére vonatkozó, vagy statisztikai és egyéb adatok közlését kerik. Minthogy a posta és távirtdahivatalok magánfeleknek csak a posta- és távirtdakezelési szabályokra, illetve a magát igazoló magánfel saját küldeményére nézve adhatnak felvilágosításokat, figyelemzetem a közönséget, hogy a posta- és távirtdahivatalokhoz kizárólag az imént megjelölt ügyekben forduljon felvilágosításért, mert egyéb tárgyú megkeresésekre a postahivatalok választ nem adhatnak. Budapest, 1891. április hó 14-én, Baross s. k.

Schell Albert b-gyarmati posta- és távirto-tiszt találmányát, mely a monarchia területére nyert szabadalmi level szerint „p e n z t a r - és k i r a k a t v é d ő”-ezimet visel s melyről tavaly lapunk röviden már megemlékezett, legközelebb bemutatja Budapest és Bécsben, de még előbb megismerteti azt a feltalálás helyén, vagyis nálunk B-Gyarmaton, hol művét legközelebb Benkő József úr kereskedésében több napon át közszemlére teszi ki és működtetni fogja. Polgártársunk ez érdekes gyakorlati találmányára tehát eleve felhívjuk főleg a közhatalóságok, pénzintézetek és kereskedők figyelmét. Schell Albert múlt év óta sok küzdelem és fáradság árán lényegesen javított találmányán.

A b-gyarmati ügynevezett szentgyörgyi országos vásár április hó 27 és 28-án jobb is lehetett volna; s a résztvevőket kivéve, mely magas aron kelt, se

az ipari s egyéb czikkeknak nem volt glögendő vevője. Felhajtva lón 1464 db. szarvasmarha, 527 lo, s 3317 db. birka.

A halászléti jog az Ipolyban Balassa-Gyarmat határain belül, szombaton május hó 16-án d. e. 10 órákor, a városháza tanástermében megtartandó nyilvános árverésen fog haszonbérbe kiadtni. Azert közöljük ezt olvasóinkkal, mert nemcsak haszonhajtó jog gyakorlására nyílik a berlet által alkalom, de egyszersmind kellemes és keresett szórakozásul is szolgálhatnak — főleg hivataloskodó, ülő embereknek — a halászléti épp úgy, mint a vadászléti. Valamely consortium tehát legjobban vállalkozhatnék arra, s konkurrencziájával a város enemi jövedelmét is legjobban biztosíthatná.

Nyilvános köszönet. Br. Jeszenszky Sándor kövesdi lakos és nagybirtokos ur a beeskei önkéntes tűzoltó és dalárda egyesületnek működéséért elismerésül 50 frtot, ugyszintén br. Marschal Rudolf berezdi lakos és nagybirtokos ur 25 frtot, összesen 75 frtot adományoztak, a miért is a legmélyebb köszönetet nyilváníttja az egyesület nevében Beeskén, 1891. évi május hó 1-én Balás János tűzoltó főparancsnok.

Az első munkaszünetes vasárnap. A vasárnapi munkaszünet törvénye április 14-én jelent meg a hivatalos lapban. Az 1891. XIII. törvény-czikk ez, mely az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szól. Ez a törvény az országos törvénytárban e hó 14-én hirdettetett ki, s így a mai naptól számítva, három hónap múlva lép életbe. Julius 14-étől, illetőleg július 19-étől, mint az első munkaszünetes vasárnapotól kezdve tehát komolyan pihenő napnak tekinthetik a munkások a vasárnapot, meg a Szent István napját, melyet, mint nemzeti ünnepet, szintén munkaszünetes napnak jelent ki a törvény. A törvény második paragrafusa írja körül a munkaszünet idejét eképen: „Az ipari munka szünetelése legkésőbb vasárnap reggeli 6 órákor kezdődik és megkezdésétől számítandó 24 óráig, de legalább is a szüneti napot követő reggeli 6 óráig tart”.

Gazdasági ismétlő iskolák. Csáky Albin gróf közoktatásügyi minister elhatározta, hogy a falusi iskolai tanítást gazdasági irányban fejleszti. A falusi gyermekek tehát jövőre már a 13-ik életévükben az ismétlő tanfolyamokban fogják a földművelésből a szükséges alapismereket és gyakorlati kiképzést nyerni. E czél elérésére mindenekelőtt szükséges levén a tanítók kiképzése, néhány tanítóképzőnél mintagazdaság lesz berendezve; Léván és más tanítóképzőkkel bíró városokban szőlőtelep állíttatott fel és intézkedés történt az iránt, hogy az összes tanítóképzőkben a méhészet méhészeti tanárok által taníttassék.

Hölgyolvasóink figyelmét már most felhívjuk a gyümölcs-befőzési idény közeledtére s ajánljuk a „gyümölcs- és főzelék-befőztéi készítés gyakorlati” című legközelebb megjelenő munkát. E műben az összes gyümölcs, főzelék, lekvár és szörpnek készítése egyszerűen értelmesen, a takarekossági szempont figyelembe vételével van leírva egy oly háziasszony által, ki 28 éven át szerzett bő tapasztalatokat e téren. A műre — mely több mint 200 különféle receptet tartalmaz — csekély 65 krral lehet előfizetni. Jó lelekkel ajánljuk ezen páratlanul álló munkát hölgyeinknek, mert tudjuk, hogy a csekély előfizetési összeg már az első befőtt készítés alkalmával is busásan megtérül. Gyűjtőknak 10 előfizető után tiszteletpéldányt küld a kiadó. Az előfizetési pénzek Nyíregyházára, Tarczali Dező könyvkiadóhivatalába küldendők be.

A „Felvidéki Nemzetör”, mint a F. M. K. E. hivatalos közlönye, a kis tökével rendelkező s így csak csekély eredményt biztosító egyeslet anyagi erejének növelése czéljából felhívja a felvidéki 10 vármegyét, hogy a felperzentos közművelődési pótadót szavazza meg, s azzal az egyeslet nemess és hazafias czéljaiban támogassa. További fejtegetésében a czikk azt javalja, hogy a vármegyék városainak megmagyarosítására kell elsősorban a súlypontot helyezni. — Ezen városok a 10 vármegyében a következők: Nyitra; Szakoleza, Privigye, Nagy-Tapolcsány, Gálgócz; Trencsénben; Baán, Zsolna; Barsban; Körömezványa, Ujbánya, Léva; Hontban; Bakabánya, Korpona; Zólyomban; Zólyom-Brezó, Lábethánya; Liptóban; Rózsahegy; Árvában; Trstená; Türoczban; Zútváralja; Nógrádban. — Losonczen.

Kincset, szellemi kincset szerez az, aki a „Képes Családi Lapok” című szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra előfizet. E lap gazdag tartalmával, értelem s izlésnemesítő olvasmányával valóságos szellemi kincstár képezi a magyar családoknak s „Nő a házban” című mellékletével nélkülözhetetlen barátja a családanak. Közleményei minden számban a legjobb magyar íróktól erednek s a család bármely tagjának bátran a kezébe adhatók. A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára egész évre 6 frt, felévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr., s a kiadóhivatal (Budapest, nagy korona-utca 20. szám) melyhez az előfizetések legerelszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatóványaszámokkal.

A magyar franczia biztosító részvénytársaság Beniczky Ferencz úr ő méltósága elnöksége alatt f. é. Április hó 18-án tartotta közgyűlést. Az előterjesztett igazgatósági jelentésből a következő figyelemre méltó adatokat közöljük. A díjak és illetékesekből a tűzbiztosítási ágazatban 4.000.072 forint, a jégbiztosítási ágazatban 507.090 forint, a balcsi biztosítási ágazatban 47.211 forint, az életbiztosítási ágazatban 792.907 forint, az összes díjbevétel 5.377.271

forintra emelt. Visszatérítendő díjakra valamennyi ágazatban kiadott 1.000.000 forint. Károkkert kiíratott a tűzbiztosítási ágazatban 2.306.021 forint, a jégbiztosítási ágazatban 452.822 forint, a balcsi ágazatban 4920 forint, az életbiztosítási ágazatban 190.812 forint, összesen 2.955.655 forint. Az intézet bevételei a társasági házak jövedelméből, kamatokból, értékek utáni nyereségből és különféle bevételekből 308.202 forint rúgnak, az intézet tartalmakai 1.955.073 forintot tesznek. A díjkötelezvénytárca 7.784.690 forintot tartalmaz. A biztosítási tőke és járadék életbiztosítási osztály 19.76.764 forintot képvisel. Az intézet fenntartása óta kártérítések tejében késszenben ötven millió forintnál többet fizetett ki. — A 35.054 forintot tevő tiszta nyereség nem osztatik el, hanem 32.240 forint kötes követelések tartalmakalajja létesítésére fordíttatik, és 2614 forint új számlára átvitetik. — A társaság biztosítási tőkéi az évi díjbevétel hozzászámításával 14.752.460 forint rúgnak. — Az angol módszer szerinti 10 kros heti díj életbiztosítások meghonosítása által az intézet tenyleges szükségletnek felelt meg és azzal főleg kevésbé minden néposztályuk alkalmat nyújtott az életbiztosítás áldásában való részesedésre. — Összettel constatáljuk a közgyűlés előterjesztett számviteli beszámolójából és jelentéséből, hogy ezen hazai intézet illete szép eredményekkel bíztató felvirágzásnak indul és hogy az élmúlt 1890. évben, mely különösen a hazánkban működő biztosító intézetekre nézve válságosnak mondható, a mostoha viszonyok és az elemi csapások dacára ily szép eredményt tudott felmutatni, mely eredmény legnagyobb részben az igazgatótestv. erőfesz, takarékos és szolid üzletszabályozás közömbözt.

Légen szárított természetes istálló-trágya című hirdetésinkre különösen felhívjuk t. olvasóink becses figyelmét. Ajánljuk ezen legbiztonsabb, legjobb és egyszersmind legrégibb trágyát. Kalászos, gumós, valamint minden egyéb növényből, de különösen a kereskedelmieknek, mint repce, komló stb. felette hatásosnak bizonyult. A szőlőtermelésnél rendkívüli sikerrel alkalmazható. Tartalmaz a vevőnek számszerűleg biztosított legényen, vilsaton (phosphorsav) és kálin kívül 50%-nál több szerves anyagot, könnyen oldható alakban. A szerves anyagok bomlása által légközeg (ammoniak) képződén, oly légenyartalmu tápanyaggal gazdagítja a talajt, mely minden művelés alatt álló vetemény fejlődését hatásosan előmozdítja. Ezen trágya, mely ezek szerint az ugynevezett „concentrált (porított) marhatrágyát” minőség tekintetében jóval túlhaladja — még azon nem csekély fontosságú tulajdonsággal is bír, hogy a talajt kellően lazítja és melegíti, egyesíti tehát a költséges műtrágya és az istállótrágya jó tulajdonságait a nélkül, hogy beszerzési ára aránylag oly magas volna, mint a műtrágyaé. Neumann testvérek a trágya kizárólagos eladásával Magyar-, Horvátország és Szlavonia részére Szávost Alphons jóhírnevű, budapesti kereskedőt bízták meg, kihez egész bizalommal fordulhatnak gazdáink.

Nyíltér.

A jégbiztosítási évad beállta alkalmából bátorodom a t. gazdálkodó közönséget a báró Podmaniczky Frigyes önkéntesbiztosító társaság általam vezetett b-gyarmati fogynökségre irányítani.

Hont és Nógrádvármegyékben ez az egyetlen képviselet van jégkövetvények kiállítására jogosítva; a többi társulatok által adott összes kedvezményeken felül még azt az előnyt is nyújtjuk tehát, hogy a biztosítás a bevallás betérjeztésével egyidejűleg lép érvénybe.

Mintán pedig a felek azt a jogot is megadjuk, hogy a biztosítást május 28-ig tetszése szerint változtathatja, a közönség érdekeiben áll a biztosítást annyival is inkább már most eszközölni, mivel tavaly május első napjaiban már jelentékeny jégkárak fordultak elő.

Nagyobb felek és gazdasági egyesületi tagok jelentékeny kedvezményben részesülnek.

Feledé Ignác,

az adriai biztosító társulat b-gyarmati fogynöke.

* E rovattban közöltékért felelősséget nem vállal a szerk.

HORVÁTH DANÓ,

felelős szerkesztő.

DR. HEBRA-FÉLE

arcztisztító kenőcs és bőrszépítő szappan.

A dr. Hebra arcztisztító kenőcs kitűnő hatással az a bőrmindenféle tisztálanságnak előződre, melynek szepő, napfűtés, májfűt, pattanás, vörösség. A bőrt tiszteit és barsony puhává teszi. Egy üvegy ára 35 krajczár.

A dr. Hebra bőrszépítő szappan állandóan a kenőccsel használva minden esetben kitűnő és megbeszélhetetlen moratószappan. Az arcztisztító legyságot, illétséget és csakhamar feltűnő szépséget kölcsönöz. Gondos készítése kellemes szaga és olcsósága miatt ma már minden ház magadé arztalan megtaláljuk.

Egy darab szappan ára 35 krajczár. Vidékre csakis utasvétel mellett küldetnek. Magyarországi kizárólagos forgalmazó: KANIZS ODON Magyar korona-boralmzett gyógyszerész B-Gyarmaton. Mindennemű frissítéssel bel- és külföldi áruványak és szakkészlet forgalmazója. 119

SCHLICK-féle VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR

reszvénytársaság BUDAPESTEN.
Gyár és irodák: VI. Külső Váci-út 1696—99. szám. Városi iroda és raktár: VI. Podmaniczky-utca 14. szám.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű

gőz- és járgány-cséplőkészleteit és számos más ájakkal kitűntetett

szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasú ekéit

és szabadalmazott

mélyítő ekéit,

eredeti Schlick és Vidats-féle

egyvasú ekéit,

talajmívelő eszközeit, boronait és rőgtörő hengereit,

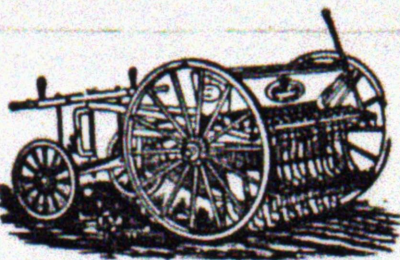
valamint SCHLICK-féle szabadalmazott

„Haladás” sorbavető gépelt.

Készletben vannak továbbá: gabonaszitáló rosták (Blacker és Vidats rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morosolók és daráló, szabad Jókay-féle „Hungaria” daráló gépek erőhajtásra, örlőmalmok és olajmalmok berendezések. Eredeti amerikai kéveket és marokrakó arató-gépek és fűkaszálo-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Legjuttanyosabb árak.
Előnyös fizetési feltételek.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. 10—24

ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT

alapított 1838-ik évben.

Intéző báró Podmaniczky Frigyes.

Balassa-Gyarmati főképviselet: Feledt I.-nál.

Biztosítási alap 28,851,495 forint.

A társulat biztosít:

- Tűzkár ellen mérsékelt díjtételek mellett 20% engedménnyel.
- Jégkár ellen igen előnyös feltételek mellett.
- Az ember életére különféle módzatok szerint.
- Baleset ellen, mint a Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaság képviseleté.

Bővebb felvilágosítást ad:

A cz. és kir. szab.

Adriai Biztosító Társulat

főgynöksége B.-Gyarmaton.

Feledt
főgynök

Vajda
titkár

6—24

Eladó tenyészkosok,

igen szép félvér Rambouillet, 1 darab egy éves,
8 darab két éves és 4 darab 3 éves.

Megtekinthetők Kövesden

báró Jeszenszky Sándornál.

Gyönyörű minták magán-vevőknek ingyen és bérmentve.

Még eddig nem létezett mintakönyvek száma bérmentesen és csak 20 ft betét mellett, mely megrendelések tétele után leszámlátba vették.

Öltöny-szövegek

a magas klórus számára peruvien és dosking, és és kir. hivatalnok-egyenruhákhoz előírás szerint szövetek, egyaránt veteránok, tűzoltók és tornászok számára, livrekhez, teke- és játékszálalokhoz posztók, vadászakab-
tokhoz loden, vízmentes is, mosóelmelek, utazó-plaidok 4—14 ftig stb. A ki olcsó, tisztességes, tartós, tiszta
gyapjú posztóárakat és nem olcsó rongyokat akar vásárolni, melyek minden oldalról ajánlatnak és alig éri
meg a szabódját, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brünmben.

Legnagyobb posztó-raktár Ausztria-Magyarországban.

Fel millió ft értékű állandó raktáram és világ-üzletemmel magától értetődik, hogy sok maradék van, minden
okosan gondolkodó embernek be kell látnia, hogy ily kis maradék és couponokból mintát küldeni nem lehet, miután
néhány száz minta-megrendelés után semmi sem maradna és így merő szédelgés, ha posztócégek mindennek
daczára maradék és coupon-mintákat hirdetnek és ily esetekben a minták egész darabokból és nem marade-
kokból van levágva; az ily eljárás szándékai világosak. Maradékok, melyek meg nem felelnek, becséreltetnek
vagy a pénz visszaküldetik. A szín, hosszúság, ár a maradékok megrendelésénél megjelölendő.

Szétküldés utánvétel mellett 10 frton felül bérmentve.

Levelezések: magyarul, francziánul, németül, lengyelül, olaszul és csehül.

11—20

Megrendelési czím:

A DREHER ANTAL-féle KIVITELI PALACSKSÓR
DIETRICH ÉS GOTTSCHLIG
BUDAPEST

vagy

DREHER ANTAL
KÖBÁNYA.

Figyelemre. Mivel gyakran megtörténik, hogy idegen készí-
ményű és gyengébb minőségű szőrök „Dreher Antal kiviteli szőr” czím
alatt forgalomba hozatnak, a t. cz. Dreher-féle kiviteli szőr fogyasztóknak
a hatóságilag általmozott ügyezimkét, melyen a „Dietrich és Gott-
schlig” név okvetlen kell, hogy rajta legyen, kiváló figyelembe ajánlják.

Csakis teljesen le-
blepedett, tehát tükör-
tisztá kiviteli szőr székkül-
dése, folyton friss ügyezimben,
a minőség hamisítlan volta mellett
kezeség vállaltatik.

Árjegyzékek mindenféle ingyen és bérmentve.

Balassa-Gyarmaton egyedül és kizárólag

ELFER FERENCZ-nél

a „Vörös Halk”-hoz elmozott vendégjében kaplan.

Hirdetmény.

A b.-gyarmati takarékpénztár igazgatósága ezennel közhirrre teszi,
miszerint a b.-gyarmati takarékpénztárnál zálogba tett s 1891. évi február hó-
1-ig lejárt s ez időn túl meg nem hosszabbított, sem ki nem váltott
értékpapírok, arany, ezüst és egyéb értéktárgyak részint a folyó 1891.
évi május hó 11-én d. u. 2 órakor az intézet hivatalos helyiségében tartandó
nyilvános árverésen fognak eladatni, részint ez időn túl tözdeszerűleg
bevéltatnak.

Megjegyeztetik, hogy a folyó 1891. évi május hó 1-ig a meghosszabbí-
tások árverési költség szedése nélkül eszközöltetnek, ezentúl azonban az árverés
napjáig a kölcsön összeg 2%-a a fog árverési költség czimén szedetni.

A kölcsönösszeg törlesztésére részletek elfogadtatnak.

Az eladandó tárgyak könyv- s lapszámai:

III. könyv: 55, 87, 110, 122, 123, 145, 175, 189, 208, 216, 220,
242, 260, 267, 286, 287, 289, 294, 298, 308, 309, 312, 330, 353, 354, 363,
377, 379.

IV. könyv: 3, 17, 82, 110, 116, 117, 129, 133, 153, 167, 173, 178,
194, 198, 236, 257, 270, 278, 285, 289, 301, 308, 324, 325, 333, 335, 337,
341, 369, 376, 381, 384, 398.

V. könyv: 34, 38, 41, 58, 68, 114, 125, 127, 134, 138, 175, 181,
188, 200, 201, 206, 224, 230, 235, 238, 262, 270, 277, 285, 293, 298, 311,
336, 339, 340, 341, 345, 348, 352, 368, 401, 411, 413, 414, 417, 426, 432,
438, 453.

VI. könyv: 3, 18, 20, 32, 49, 60, 93, 97, 103, 125, 127, 128, 129,
131, 134, 137, 138, 143, 154, 171, 177, 190, 192, 197, 205, 209, 213, 217,
229, 234, 236, 240, 257, 264, 265, 268, 270, 274, 280, 281, 282, 286, 292,
293, 300, 303, 304, 311, 312, 315, 316, 319, 323, 324, 330, 335, 341, 347.

Kelt B.-Gyarmaton, a b.-gyarmati takarékpénztár igazgatósága 1891. évi
márczius 7-én tartott üléséből.

7—8

A b.-gyarmati takarékpénztár igazgatósága.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legelősebb ma-
gyar lap az

„EGYETÉRTÉS”,

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar
olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek
gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnő-
sége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés”-t
népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legreálisabbabb
s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl.
Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar
kereskedő s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű
lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s törzsei tudósításai-
nak bőségével s alaposságával ma már nem versenyezhet más lap.
A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az
„Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tár-
czájában, annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem.
Két, három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40
kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termé-
keket jó magyarsággal fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A
ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hiteles-
sen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek elő-
fizetési ára egy hóra 1 ft 80 kr., egy negyed évre 5 ft s egy évre
20 ft. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadéshivatalába külden-
dők. Mutatványszámot a kiadéshivatal kívánatra egy hétig ingyen és
bérmentve küld.

Hirdetmény.

Baumgarten Fülöp földbirtokos Pusztá-
Tábi gazdaságában

55 darab egészséges kos eladó.

Ezen tenyésztésre alkalmas s hágtatáshoz
használható kosok darabonként 15 forinttól 25
forintig gyapja alatt, esetleg nyírás után 3 forinttal
olcsóbban adatnak el.

Bővebb felvilágosítás P.-Tábon (Nógrádvármegye,
Szécsény mellett) a kezelő tisztánál kapható. 1—3

Egy jókarban lévő

Nicholson-féle gőz- és cséplőgép

Jutányos áron azonnal eladó.

Értekezhetni lehet:

Gy. Bozó Pálnénál

Nátrákon.

3—3

MARIACELLI

gyomorszepek

Készítve BRADY C. védegyaludt társaság
gyógyászati részlegében (Károlyváros).
Elismert kitűnő, gyomorszepek és elmozdult hatáso-
gyógyász s emésztési zavaron esztőlten. Csak a mellékelt
redőlyjeggyel és átadással ellátott készítmény szabad.
Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (kiszáraz): 70 kr.
Az alhöz részek nyitkozozásra vannak hozva.
Gyógyeztetésnek hasznos.

„A Balassa-Gyarmati Dalegylet”-ről.

„Zengjen a dal”-szólammal kezdődik a „B.-Gyarmati Dalegylet” jellege. Szép mottó. A haj csak az, hogy alola az eddig nyilvánult és most nyilvánuló energia mellett kiállhat a dalegylet.

Dal csak úgy zenghet, ha vannak dallók s ha joggal zenghet a közönségnek.

A tapasztalás sok mindenteléről győzött meg és juttatott abba a helyzetbe, hogy bármint igyekeztem szebb színben állítani magam elé a dalegyletet, nem tudtam iránta optimista lenni. Előallok bizonyító okaimmal.

Az egészséges egyleti élethez szükséges feltételek: némi ügyesség abban, a mi az egylet főcélja; kitartás az egylet által kívántakban és az egészséges közszellem. Sajnos, mind ezek a mostani dalegyletet nem jellemzik.

A dalegylet főcélja a dal oly művelése, hogy az ne csak pontját képezze a programoknak, hanem a közönség figyelmét is leköttesse. E ezelnak a mostani dalegylet nem felelhet meg, mert hanganyaga nagyon közepeszerű, zenei ismerete csak néhány tagjának van s a tagok ki- és beáramlása csak mennyiségére hat, nem egyáltalán minőségére.

Kitartással sokat lehetne lendíteni az ügyön. A szorgalom — nem mondom, hogy csodákat művelhetne — pótolhatná a tehetség hiányát. Amde kitartásban, szorgalomban leggyengébb a dalegylet. Buzgó dallóinknak nemcsak a gyakorlati, hanem az elméleti zeneben, illetve ennek oktatásban is kellene részvesztélniük. De hogy lehetne e kettős, alaposaghoz és figyelem keltéshez vezető feltételt elérni, mikor még az ennek gépies betanulásához sincs kedv és kitartás. Az nem szorgalom, ha 20 tag helyett tizen avagy annyian sem jönnek dalpróbákra. Az nem kitartás, ha valaki beiratkozik a dalegyletbe, annak tagjául vallja magát és a dalórákra nem jár. Azt sem mondhatni kitartásnak, ha valaki csak néha mutatja magát, vagy csak az estélyek előtt néhány próbán jelenik meg. Ilyen módon intenzív dalművelésről szó sem lehet. Nem is volt. A régi dalokat s az újabbak közül a könnyebbeket kellett elővenni. Többek hibájáért nem ítéltetni el az egész kart. Vannak, azaz voltak annak szorgalmas tagjai is, a kik a karnagygyal együtt ott voltak minden dalpróbán, de tapasztalva, hogy a tagok jelentékeny száma sem a tanulással nem sokat törődik, sem meg nem jelenik, vagy csak nagyon ritkán, elernyüdtek és nem találták fel a dalegyletben azt, amit kerestek: kedélyes, az időt kellemesen betöltő s mindemellett produktív összejöveteleket. Ilyen körülményeknek tudhatni be, hogy dalestélyek újabbán ritkán voltak rendezhetők s ha rendezettek, műsoruknak egyszerűbbnek kellett lenni: a kar java része kilépett az egyletből s a karnagy lekötődését emlegeti.

Nagy vesztünk továbbá a nem egészséges közszellem. Sokan vonakodunk egymással érintkezni. A társadalmi különbözések a helyett, hogy a dal hatása alatt enyésznek, inkább előtérbe lépnek. A közszellemmel rokon a közvelemény. Szakavatott egyénektől hallottam, hogy a b.-gyarmati dalegylet sikerültebb és zese sikerült fölépéseit egyenlően szokta sújtani a kritika. Birálni kell. A mióta bíral a világ, azóta halad. De ne legyen az a bíralat körlehetetlen; vegye tekintetbe, hogy a dalnak működő elem nem bíralható meg úgy, mint a gyakorlottabb erők. Vannak sokan, a kik azért nem akarunk dallók lenni, mert attól tartanak, hogy fölépésük nem sikerülve teljesen lerántatnak, kigunyoltatnak. Nem mindenkinek a természete tudja megemészteni a félszeg, az igaz és a szigorú bíralatot. Ezt még igen, de nem a gúnyt. Pedig a szegény dallóknak kijutott ebből is. (? Szerk.)

Tapasztalva ezeket, különféle kombinációk keletkeztek. Voltak, kik azt vallották, hogy meg kell végképp szüntetni a dalegyletet. Mások azt javalták, függesztődjek fel egy időre működése. A legtöbbet azt tartják, hogy újra kell alakítani. Szerény nézetem nekem is az utóbbi. Nehéz dolog ugyan, mégsem lehetetlen. Keresztül vihető anélkül, hogy az alapszabályokon módosítani kellene. Felfüggeszteni egy egylet működését végelgyengülési tünet. Valóságos játék végképp megszüntetni olyan dalegyletet, mely jubilált és meglehetősen számuak pártoló tagjai. Egylet, mely annyi időn keresztül közködött, erre volna érdemes? A vagy az a végzetünk, hogy a mink van, azt megsemmisítsük s a mink nincs, azt alkossunk, hogy rövid ideig legyen valamink, aztán semmink?

Reformáljuk a dalegyletet, ha lehet s amennyire lehet!

Ma maj. 3-án van a közgyűlés, ott a behatóbb eszmecserére tárgyal el lehetne fogadni egyet-mást.

A választmány tegye kötelességévé tagokat, főleg működőket grütni. Igyekezzünk arra hivatottakat toborozni és visszaszerelni, mindennek előtt a régi, jó hangú, gyakorlott és dallókká lenni hajlandó működőket, ha mindjárt oly feltételek mellett is óhajtanának visszajönni, a mik más téren veszteséget vonnának maguk után. A ki az egylet működő tagja volt, de csak a papíron, azt a legújabb taggyűjtésnél mellőzni kell. Fennpélyesítsük a felvételt. Ne csak a törzskönyvbe írják nevüket a felvettek, hanem megjelenve a választmány és a működők teljessége előtt, tegyenek önnepélyes fogadást arra, hogy az alapszabályokat ezentúl megtartják. Az elnök, a választmány tagok hivatásukká eljárni a dalpróbákra is. Megjelenésük befűik ellenőrizetnek, lelkesítő hatása nem maradhat el. Nyujtsanak dalársáknak zenei elméleti útmutatást azok, akik jártasak abban. A működő tagok tagsági díjat ne kötelezessenek fizetni, a helyett fizessen bírságot az igazolatlanul mulasztó. Egyezessük az utat oda, hogy keletkezzen a férfi és női dalegletekből közös pártoló tagokkal egy erős, 2 osztályú dalegylet.

Mint a dalegylet hivatalos tagja szóltam. Általában és némileg részleteiben elhatároztam, némely az egyletet

távolabbról és közelebből érdeklő dolgot. A nem hivatalosak talán másként vélekednek. Adják elő pozitívukat. Szükség van arra most. S jöjjenek el minél nagyobb számban a közgyűlésre. Majd a határozottképp kimondottakat érvényesítvén, támaszszuk új életre az enyészetnek indult, de elni még képes „Balassa-Gyarmati Dalegylet”-et, hogy zengjen a dal.

Druga József.

A b.-gyarmati nép- és gyermekkert.

(Válasz dr. Feledy Ferencz th. főorvos urnak.)

A „Nógrádi Lapok” multheti számában az igen tisztelt főorvos ur aggályainak adott kifejezést amiatt, hogy a b.-gyarmati úgynevezett „Nép- és gyermekkert”, melyhez több nemes emberbarát a gr. Zichy-féle volt censualis legelő illetőségét ingyen felajánlotta, a város pedig az ajándékföldre még mintegy 1000 forintért kedvező körülmények között ily természetű telkeket. — a kérdéses legelő felosztásakor, értesülése szerint nem a városhoz közelebb eső helyen, de sokkal tovább lett kihalitva.

S minthogy ezáltal az eszme kivitele az igen tisztelt főorvos ur szerint megátalva, az adakozók intenciója megsértve látszik: kérdi, hogy kinek a hibája folytán történt ez, s elvárja a város előjáróságától, mint akinek a felosztási munkálattal kötelesség szerűen ellenőriznie s a város főbb érdekeit a magánosok érdekei ellen megvédenie kellett volna, hogy e hibát mindenesetre helyreütni igyekezzen, nehogy az üdvös eszme emiatt hajótörést szenvedjen.

En pedig, mint a város bírja, igen örvendek, hogy a fennebb híven visszaadott kérdéseket az igen tisztelt főorvos ur, ki egyszerűsind tudvalevőleg városi képviselő is, nem valamelyik képviselőtestületi közgyűlésben, de a nyilvánosság útján, a sajtó terén intézte mintegy hozzám: mert ilyképp legalább alkalkalmat szolgáltatott nekem arra, hogy ugyanecek a nyilvánosság útján mondjam el magyarázatot annak, hogy a kérdéses kerti telkek ott ahol kihalitva, — s hogy vajjon e részben mulasztás vádja érheti-e az előjáróságot vagy sem?

Röviden szölv: a kérdéses közkerti telkek a városhoz közelebb eső helyen egyedül azért nem hasítottak ki, mert az úgynevezett volt censualis legelő illetőségek, melyekből az ajándékba adott és a vett földek is kihalitandók voltak, a városhoz nem feküsznek közelebb. Erről mindenki meggyőződhetik a tagosítási és a legelőfelosztási térképekről, a melyek hitelessége kétségen kívül.

Ugyanis a Schmidl és Bereczel tulajdonát tevő földmalmos és Kalvária körüli, a nevezettek részére tagosítás által biztosított birtok után az arra vezetett vasút és a váci állami út között csupán csak pár hold terület fekszik, mely a városnak, mint erkölcsi testületnek juthatott, mit azonban cél szerűségi szempontból a szintén kiadandó falkolák részére engedett át, a maga, mintegy 25 holdnyi *compensitációját* pedig egy tagban kívánta a legközelebb fekvő térségen kihalittatni.

Ez a legközelebbi térség ott kezdődik, a hol a vasút áteresz irányában, a többször említett s immár általános felosztás alá kerülő legelő részletekhez a megbízott mérnökök egy odavezető fűutat (düllo-utat) tervezett.

A felosztási tervet Némethy Gyula mérnök ur az elnökletem alatt működő azon tizenegyes bizottság elé terjeszté, mely bizottságot nem a város, mely itt szintén csak mint ügyfél szerepel, de az érdekeltség egyeteme küldötte ki.

A megtartott bizottsági ülésben városunk érdekeit szintén szívóknak viselő több tekintélyes férfi képviselőtestületi tag vett részt, s a helyszínen szerzett tapasztalatok alapján is egyhangulag el lön fogadva azon elhelyezési terv, mely szerint a fentemlített düllo-utól balra a Nógrádvármegyei Gazdasági Egyesület új (homoki) szőlőtelepe, jobbra pedig, de mindjárt az elején, a város tulajdonába eső 25 hold hasítottat ki; a kettő tehát mondhatni egészen egyenlő távolságban esik a várostól, mert ha egy utról, szemben eső kapukon át akár jobbra, akár balra kelljen belépünk, s kijáró is csak egyedül itt van, akkor az egészen egy távolságnak tekintendő.

A választás azért esett a jobboldali részre, mert itt a földterület minősége és változósága alkalmasabbnak mutatkozik városi célokra.

Hogy a kisebb gyermekeknek messze lesz talán a várostól 1¹/₂—2 kilométer utat megtenni e pontig, azt concedálom, de erről az előjáróság nem tehet, s a fentiek szerint ezen segíteni nem állott módjában.

Tovább is gondolni kőz fogja azonban sorolni, hogy lehetőleg a városban szerzessek és rendeztessek be oly kerti helyiség, hol a csecesenők és a dajkákra bízott kisdédek is üdülhessenek; s erre nézve hasznos tanácsait és szíves támogatását a t. főorvos ur mint igaz és szakértő gyermekbarátnak alkalminlag is fogjuk kérni.

Reményt Károly,
város bíró.

A nógrádvármegyei gazdasági egylet évi jelentése.

Egyesületünk mult évi közgyűlését 1890. évi ápril hó 10-en Losonczon tartotta meg és így majdnem egy év mult el azóta, hogy legutóbb a tisztelt közgyűlés előtt megjelenni és egyesületünk működéséről jelentést tetheti alkalmunk volt. Ezen, ha tekintetbe vesszük azon feladatokat, melyeknek megoldását magunk elé tűztük, rövid egy évre vonatkozólag van szerencsénk egyesületünk működését feltűntető évi jelentésünket a tisztelt közgyűlésnek következőkben előterjeszhetni.

Egyesületünk a mult év folyamán a phylloxera pusztítását ellensúlyozandó, összesen 14400 drb. amerikai szőlővesszőt szerzett be 263 fnt értékben, a rffaria, Herbemont, York-Madeira, othello, vltia-solonia, Jaquet s Viala fajekből, melyekből 11200 darabot egyes jelentkező szőlőbirtokosoknak 25% -nyi árengedmény mellett hocsajtott rendelkezésre. 3200 darab pedig az egyesület balassa-gyarmati szőlőtelepén berendezett amerikai szőlőiskola és telep gyarapítására fordított.

Az egyesületi telepen berendezett amerikai szőlőiskolában megeredti direkt termő fajekből, jelenleg már egy nagyobb collectióval rendelkezik egyesületünk. Az indirekt fajok pedig ez évben is zöldoltás útján nemesítették, a direkt fajok pedig sima vessző lerakásával szaporítottak, úgy, hogy remélhetőleg a jövő év folyamán egyesületünk már egy nagyobb mennyiséget fog mindkét fajból a gazdaközönség rendelkezésére hocsajtatni.

Mult 1890. évi október 13-án megtartott egyesületi szűretünk eredménye, a rendkívüli száraz nyár és ősz folytán, de különösen azon körülmény miatt, hogy mintegy 800 □ ölnyi terület már amerikai szőlővesszőkkel van telepítve, melyek még termést nem adtak, nem mutat fel oly kedvező eredményt, mint a mult évből. Kitűnő termést adott azonban a 204 □ ölnyi kiterjedésű olasz-rizling tábla, melyről 14 hectoliter bor szűretett. Czukor tartalma 24¹/₂% savtartalma 4¹/₂% volt. Az összes termés eredménye pedig 32 hl. 18 l. bort tett ki.

Az egyesületi telepen berendezett gyümölcsfa iskola ez idén újra több jeles fajjal szaporítottat s abból a mult év folyamán 507 darab ojtvány 100 fnt 10 kr. értékben lett a nemesebb fajú gyümölcsfák kedvelőinek kiadva. Készlethe van ez idő szerint 6660 darab ojtvány. A vadoncz-alany készlet pedig ez idő szerint még 3796 darabot tesz ki. Ezekhez a mult év végén 459. szám alatt a nagymélt. földmívelésügyi m. kir. ministeriumhoz intézett felterjesztéssel összesen 7500 darab alma, körte és szilva alany díjmentes adományozása kértvén, azok a nagymélt. minister urnak 60936. sz. leirata értelmében a rendelkezésre álló készlethez képest, ez év tavaszán fognak egyesületünknek megküldetni. Eperfa készletünk, levonván a hont-gyarmati útvonalra küldetett 350 drbot, jelenleg 1030 darabot tesz ki.

Kísérlet tétetett továbbá egyesületünk telepen az olasz cizrok termelésével, mely tekintve a finomabb konyafonó iparnak újabb időbeni emelkedését, nagy keresletnek örvend. Az egyesületi telepünkön elért termési eredmény a lehető legkedvezőbb volt, a mennyiben 100 □ ölnön 106 klg., mintegy fél méter, sőt hosszabb, finom s konyafonásra kiválóan alkalmas kalász nyerte.

Mult évi közgyűlésünk határozatából kifolyólag felépítették az 1890. évi folyamán egyesületi telepünkön a kertész lakás és a borerjesztő kamra, mellyel hasonló hiányt pótoltt egyesületünk; hol is a mult évi termési borok 11 napig, 22 C°-tól 30 C°-ig emelkedő melegben tartattak az első kiforrás ideje alatt.

Ugyancsak a phylloxera elleni védekezés céljából egyesületünk a mult év folyamán nagyobb mennyiségű szénkénegét és szénkénegfecskenőket szerzett be, melyeket a jelentkezett egyesületi tagoknak, a nagymélt. földmívelésügyi ministerium által megállapított métermázskákat 15 fnt ár helyett 10 fntért adott el, a szénkénegfecskenőknél pedig 25% árengedményt nyújtott.

Szem előtt tartván gazdaközönségünk érdekeit, mult év folyamán a nagymélt. földmívelésügyi ministeriumhoz a vármegye közigazdasági előadója előterjesztést intézett aziránt, hogy Nógrádvármegye területén Balassa-Gyarmaton egy állandó szénkéneg raktárt felállíttatni kegyeskedjék. S miután a szénkéneg elhelyezésére szükséges raktár helyiség egyesületünk balassa-gyarmati telepen felállíttatott, azt a nagymélt. ministerium berendeztette, úgy, hogy az állandóan 60° m. szénkéneggel s megfelelő számú fecskenővel, mult évi december hó 1-től a gazdaközönség rendelkezésére áll.

El nem mulasztathjuk bejelenteni, miszerint a mult évi egyesületi közgyűlésünk határozatából kifolyólag a Balassa-Gyarmaton felosztás alá került, volt censualis földekből, melyek kizárólag immunis homok szőlőtelepeit képeznek, 15 holdat szerzettünk meg egyesületünk céljainak előmozdítására. Kérjük tehát a tisztelt közgyűlést, hogy a mennyiben a 850 fnt vételári összeg az egyesület alapítókeijéből fizettetett ki, erre vonatkozólag jóváhagyását megadni méltóztatassék.

Állattenyésztésünk emelése érdekében egyesületünk a mult év folyamán csak négy darab berni, simenthali faj tenyészbikának beszerzését közvetítette, a mennyiben sajnos, a megveszte elterjedt sajj- és környafás miatt több bikának elhelyezése lehetetlennek volt téve.

A lótenyésztés érdekében egyesületünk, mult évi költségelirányzatához képest 100 fntot fordított a szeptember hó 2-án Losonczon, valamint a szeptember hó 11-én Balassa-Gyarmaton megtartott lótenyésztési jutalomdíj osztásokra. A Losonczon megtartott lóhajázásra 25 tenyésztő által 16 anyakanca idei csikájával, 8 drb. 3 éves kanca-csikó, 1 drb. 1 éves kanca-csikó, 2 drb. 2 éves kanca-csikó s 3 drb. 2 éves ménesikó lett bemutatva. A B.-Gyarmaton megtartott lóhajázás alkalmából 33 tenyésztő által elővezettetett 22 drb. anyakanca, egyenannyi idei csikájával, 8 drb. 3 éves kanca-csikó, 15 drb. 2 éves kanca-csikó, 3 drb. 1 éves kanca-csikó s 4 drb. 1 éves ménesikó. A megjelölt lóhajázások folyamán az eljáró díjosztó bizottság örömmel konstataulta azon körülményt, hogy különösen a vármegye alsó részén, lótenyésztésünk tetemes lendületet vett. Ugyancsak az állattenyésztés emelése és fejlesztésére törekedött egyesületünk akkor, midőn a balassa-gyarmati járás állatorvosát az egyesület közvetítésével beszerzett s körzseknél elhelyezett tenyésztő állatok vizsgálata és ellenőrzéséért 100 forint tisztelt-díjjal részesítette.

(Folyt. köv.)

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tiszteltet értesíteni, hogy helyben

Ehrenthal testvérek

ezeg alatt, szállítványi és ügynökségi üzletet nyitottunk.

Elvállalunk a vasúthoz és vasúttól mindennemű szállítást, továbbá bútorgyűjtést és ezeknek tovább szállítást és minden e szakmába vágó dolgok lebonyolítását.

Továbbá eszközölünk mindennemű gabna, hűvelyes vetemények és magvak bizományi vevetét és eladását.

Végül a nagyérdemű közönség különös figyelmét felhívjuk azon körülményre, hogy az e szakmába vágó üzletek lebonyolításában a legelső házakkal egy a fővárosban mint külföldön összeköttetésben állunk és így tehát a legmagasabb ár mellett eszközölhetjük egy az eladást mint vételt.

Irodánk f. év július 15-től fő-utczán Feledi-féle ház. — Jelenlegi lakásunk szécsényi-utczán 301. sz. alatt.

Tisztelettel
Ehrenthal Mór, Ehrenthal Samu.

IFJ. SZÓLLÁS JÓZSEF

első angyalföldi olaj- és vegyészeti gyára

Budapest, VI. Szondy-utca 44.

Ajánl mindennemű

gépölajokat, égőolaj, legfinomabb uszó kocsikenőcs, vaselin bőrkenőcs, köszénkátrány, tetőlemez, carbolineum, vízmentes ponyvák, valódi amerikai petroleum, angol gépszíjjakat, zsákok. Nagy raktár mindennemű gazdasági cikkekben.

2-12 Minta-raktár, valamint megrendelő helyiség B.-Gyarmaton Szóllás Józsefnél.

Légen szárított természetes Istálló-trágya

darabokban vagy zúzott állapotban

NEUMAN TESTVÉREK aradi özégtől

50%-nál több szerves anyaggal.

Viz	8	Összes vils. (phosphors.) mennyiség 3'16"
Szerves alkatrészek	35	Szerves lény (Organ. Stickstoff) 2'90
Hamu	57	Káli 1'45
Vízben oldható vilsav	1'28	Vilsavas (phosphorsavas) káli 2'46

Ára: 100 méterhátsánsként 160 forint az aradi vasút-állomásra szállítva, zúzott állapotban 200 forint.

Kizárólagos képviselő Magyarországon, Horvátországon és Slavónia részére

SZÁVOSZT ALPHONSNÁL

V. ARANY JÁNOS-UTCZA II. BUDAPESTEN V. ARANY JÁNOS-UTCZA II.

hol minden felvilágosítás készséggel megadatik.

Szűgyártó

Állandó alkalmazást nyer nemességi Kísérlet Miklós végleges uradalmában f. évi július hó 1-től. Kivánatos, hogy a pályázó a szűgyártó mesterség mellett lehetőleg a nyerges, karpitos és kocsifényező munkákat is alaposan érte, továbbá saját szerszámai legyenek és más legyen, mert ezek előnyben részesülnek.

Ezen állással a következő bér van egybekötve: készpénzben évi 400 ft., 6 hektár, rozs, szabad lakás 24 m. tálca, 1200 négyszögöl szántóföld használatra, nyári legelő 1 tehén és 2 sertés részére.

Az állás elnyerésére bizonyítvány másolatokkal köllőleg felszerelt kérvények legkésőbb f. évi május hó 15-ig benyújtandók a végleges uradalom jószágigazgató-ságához. Végleges u. p. (Zólyomnegye Magyarországon).

3-3 Utánnomás nem díjazatik.

Egyetlen kísérlet mindenkit meg fog győzni, hogy a

Zacherlin

csakugyan a legkitűnőbb szer minden rovar ellen,

minthogy — mint semmi más szer — csodálatos erővel és gyorsasággal mindenféle rovar elpusztít, úgy hogy annak nyoma sem marad! — Legalkalmasabban úgy használhatni, ha a Zacherlin-féle szórótokból hintik szét.

A Zacherlint semmi esetre sem szabad közönséges rovarporral összetévesztetni, mert Zacherlin egy sajátos különlegesség, mely sehol és másféleképpen kapható másképpen, mint

Zacherl J. névvel ellátott lepecsételt üvegekben,

aki tehát Zacherlint kér és valami rovarport papírzacsókban vagy dobozban elfogad, az bizonyára mindenkor rá van szedve.

Valódi minőségben kapható:

B.-Gyarmaton:

Cserenyák György

és

Kanitz Ödön

gyógyszertárában;

továbbá

Felsenburg Teodor

Feledy Ignác

Benkő József

Bachár Gyula

Hummer Mihály

Ebenführer Lajos és

Winter Armin

fiatakereskedésben.

Ipolyságon:

Dombó Károlynál.

Szécsényben:

Herkovics Sándor

gyógyszertárában

és

Popovics János

Deutsch Sándor és

Slessinger Salamon

fiatakereskedésben.